

EIROPAS PARLAMENTS

2004

2009

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja

PAGaidu
2006/0163(COD)

22.2.2007

*****I**

ZIŅOJUMA PROJEKTS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Eiropas Savienības Padomes
ieteikumam par Eiropas Kvalifikāciju ietvarstruktūras izveidošanu
mūžizglītībai
(COM(2006)0479 – C6-0294/2006 – 2006/0163(COD))

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja

Referents: *Mario Mantovani* Atzinumu sagatavoja (*):
Milan Gaľa, Kultūras un izglītības komiteja

(*) Komiteju ciešāka sadarbība – Reglamenta 47. pants

Zmantoto apzīmējumu skaidrojums

- * Apspriežu procedūra
nodoto balsu vairākums
- **I Sadarbības procedūra (pirmais lasījums)
nodoto balsu vairākums
- **II Sadarbības procedūra (otrais lasījums)
*nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopējo nostāju
Parlamenta deputātu vairākums, lai noraidītu vai grozītu kopējo
nostāju*
- *** Piekrišanas procedūra
*Parlamenta deputātu vairākums, izņemot gadījumus, kas minēti
EK līguma 105., 107., 161. un 300. pantā un ES līguma 7. pantā*
- ***I Koplēmuma procedūra (pirmais lasījums)
nodoto balsu vairākums
- ***II Koplēmuma procedūra (otrais lasījums)
*nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopējo nostāju
Parlamenta deputātu vairākums, lai noraidītu vai grozītu kopējo
nostāju*
- ***III Koplēmuma procedūra (trešais lasījums)
nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopīgo projektu

(Norādīto procedūru izvēlas atkarībā no Komisijas ierosinātā juridiskā pamata)

Grozījumi normatīvā tekstā

Parlamenta grozījumos izmaiņas ir ***treknā slīprakstā***. Teksts *parastā slīprakstā* tehniskajiem dienestiem norāda tās normatīvā teksta daļas, kurās ir ierosināti labojumi galīgajam teksta variantam (piemēram, nepārprotami kļūdainas teksta daļas vai to izlaidumi kādā no valodām). Šie labojumu ierosinājumi jāapstiprina attiecīgajiem tehniskajiem dienestiem.

SATURS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS	5
PASKAIDROJUMS	11
(*) Komiteju ciešāka sadarbība – Reglamenta 47. pants	

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Eiropas Savienības Padomes ieteikumam par Eiropas Kvalifikāciju ietvarstruktūras izveidošanu mūžizglītībai (COM(2006)0479 – C6-0294/2006 – 2006/0163(COD))

(Koplēmuma procedūra, pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2006)0479)¹,
 - ņemot vērā EK līguma 251. panta 2. punktu, 149. panta 4. punktu un 150. panta 4. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam iesniedz priekšlikumu (C6-0294/2006),
 - ņemot vērā Reglamenta 51. pantu,
 - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ziņojumu un Kultūras un izglītības komitejas, Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas, kā arī Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus (A6-0000/2007),
1. apstiprina grozīto Komisijas priekšlikumu;
 2. prasa Komisijai vēlreiz iesniegt savu priekšlikumu, ja tā ir paredzējusi šo priekšlikumu būtiski grozīt vai to aizstāt ar citu tekstu;
 3. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai.

Komisijas ierosinātais teksts

Parlamenta izdarītie grozījumi

Grozījums Nr. 1 1. apsvēruma

(1) Kopienas konkurētspējas un sociālās kohēzijas nodrošināšanā izšķiroši svarīga ir iedzīvotāju zināšanu, prasmju un kompetenču pastāvīga attīstīšana. Tāpēc valstu un Kopienas līmenī jāveicina un jāuzlabo iesaistīšanās mūžizglītībā un kvalifikāciju izmantošana.

(1) Kopienas konkurētspējas un sociālās kohēzijas nodrošināšanā *izšķiroša nozīme* ir iedzīvotāju zināšanu, prasmju un kompetenču *attīstīšanai un atzīšanai, lai varētu īstenot starptautisku profesionālo mobilitāti un apmierinātu Eiropas darba tirgus piedāvājuma un pieprasījuma prasības*. Tāpēc valstu un Kopienas līmenī jāveicina un jāuzlabo iesaistīšanās mūžizglītībā un kvalifikāciju izmantošana.

¹ OV vēl nav publicēts.

Grozījums Nr. 2
5.a apsvēruma (jauns)

(5a) Neformālas mācīšanās un pašmācības apstiprināšana jāveicina saskaņā ar Padomes 2004. gada 28. maija secinājumiem par kopējiem Eiropas principiem neformālas mācīšanās un pašmācības identificēšanai un atzīšanai.

Grozījums Nr. 3
8. apsvēruma

(8) Šis ieteikums atbilst augstākās izglītības ministru 2005. gada maija sanāksmē Bergenā pieņemtajai Eiropas Augstākās izglītības telpas ietvarstruktūrai un ciklu deskriptoriem.

(8) Šis ieteikums atbilst Eiropas Augstākās izglītības telpas ietvarstruktūrai un ciklu aprakstiem, ***par ko vienojās augstākās izglītības ministri 2005. gada maijā Bergenā, tiekoties Boloņas procesa ietvaros.***

Grozījums Nr. 4
8.a apsvēruma (jauns)

(8) Padomes 2004. gada maija secinājumos par kvalitātes nodrošināšanu profesionālās izglītības un apmācības jomā, 2006. gada 15. februāra ieteikumā par turpmāku Eiropas sadarbību kvalitātes nodrošināšanai augstākās izglītības jomā un Eiropas augstākās izglītības telpas kvalitātes nodrošināšanas standartos un pamatnostādņēs, par ko vienojās augstākās izglītības ministri, tiekoties 2005. gada maijā Bergenā, ir iekļauti kopēji kvalitātes nodrošināšanas principi, kuriem jāklūst par pamatu Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras īstenošanai.

Grozījums Nr. 5
10. apsvēruma

(10) Šā ieteikuma mērķis ir radīt kopīgu paraugsistēmu, lai ar tās palīdzību

(10) Šā ieteikuma mērķis ir radīt kopīgu ***pamatprincipu kopumu, lai varētu***

skaidrotu kvalifikācijas dažādās kvalifikāciju sistēmās un to līmeņos, neatkarīgi no tā, vai runa ir par vispārējo izglītību un augstāko izglītību, vai profesionālo izglītību un apmācību. Tas uzlabos dažādu dalībvalstu iedzīvotāju kvalifikāciju caurskatāmību, salīdzināmību un pārnesamību. Turklāt Eiropas Kvalifikāciju ietvarstruktūrai jāļauj starptautiskajām nozaru organizācijām piesaistīt savu kvalifikācijas sistēmu kopīgam atskaites punktam, tādējādi atvieglojot šo kvalifikāciju ietveršanu nacionālajās kvalifikācijas sistēmās. Tāpēc šis ieteikums palīdz sasniegt plašākus mērķus saistībā ar mūžizglītības veicināšanu un darbinieku un studējošo mobilitātes palielināšanu.

*salīdzināt kvalifikācijas dažādās kvalifikāciju sistēmās un to līmeņos, neatkarīgi no tā, vai runa ir par vispārējo izglītību un augstāko izglītību, vai profesionālo izglītību un apmācību, **un veicināt pārredzamību un līdzvērtību attiecībā uz valsts vai nozaru līmenī izsniegtajiem atestātiem.*** Tas uzlabos dažādu dalībvalstu iedzīvotāju kvalifikāciju **un kompetenču** caurskatāmību, salīdzināmību, pārnesamību **un atzīšanu.** Turklāt Eiropas Kvalifikāciju ietvarstruktūrai jāļauj starptautiskajām nozaru organizācijām piesaistīt savu kvalifikācijas sistēmu kopīgam atskaites punktam, tādējādi atvieglojot šo kvalifikāciju ietveršanu nacionālajās kvalifikācijas sistēmās. Tāpēc šis ieteikums **ir konsekventi jāievēro un jāizrāda savstarpēja uzticēšanās, lai garantētu kvalitātes nodrošināšanas principu pārredzamību, un šis ieteikums arī** palīdz sasniegt plašākus mērķus saistībā ar mūžizglītības veicināšanu un darbinieku un studējošo **nodarbinātības un starptautiskās** mobilitātes palielināšanu.

Grozījums Nr. 6
10.a apsvēruma (jauns)

(10a) Šis ieteikums veicina izglītības un apmācības sistēmas modernizāciju, saistot universitāšu sniegto izglītību ar nodarbinātību, kā arī veidojot saiknes starp oficiālo un neformālo mācīšanos un pašmācību.

Grozījums Nr. 7
11. apsvēruma

(11) Šis ieteikums apstiprina Līguma 5. pantā minēto subsidiaritātes principu, jo tā mērķis ir atbalstīt un papildināt dalībvalstu rīcību, atvieglojot turpmāku sadarbību starp tām, lai palielinātu caurskatāmību un sekmētu mobilitāti un mūžizglītību. Šis ieteikums saskan ar šajā pantā minēto proporcionalitātes principu, jo tas neaizvieto un nenosaka nacionālās kvalifikāciju sistēmas un/vai kvalifikācijas. Eiropas Kvalifikāciju ietvarstruktūra neraksturo īpašas kvalifikācijas vai indivīdu kompetences, un konkrētai kvalifikācijai **jāparedz vieta** atbilstošā Eiropas Kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenī, pamatojoties uz attiecīgo nacionālo kvalifikāciju **sistēmu**,

(11) Šis ieteikums *atbilst* Līguma 5. pantā *minētajam* subsidiaritātes principam, *ciktāl* tā mērķis ir atbalstīt un papildināt dalībvalstu rīcību, atvieglojot turpmāku sadarbību starp tām, lai palielinātu *pārskatāmību* un sekmētu mobilitāti un mūžizglītību, **un to īsteno saskaņā ar dalībvalstu tiesību aktiem un praksi**. Šis ieteikums saskan ar šajā pantā minēto proporcionalitātes principu, jo tas neaizvieto un nenosaka nacionālās kvalifikāciju sistēmas un/vai kvalifikācijas. Eiropas Kvalifikāciju ietvarstruktūra neraksturo īpašas kvalifikācijas vai indivīdu kompetences, un **par konkrētu kvalifikāciju jānodrošina** atbilstošo Eiropas Kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeni, pamatojoties uz *attiecīgajām* nacionālo kvalifikāciju **sistēmām**.

Grozījums Nr. 8
1. ieteikums

1. Izmantot Eiropas Kvalifikāciju ietvarstruktūru kā parauginstrumentu dažādu kvalifikācijas līmeņu un dažādu kvalifikācijas sistēmu salīdzināšanai mūžizglītības perspektīvā.

1. Izmantot Eiropas Kvalifikāciju ietvarstruktūru kā parauginstrumentu dažādu kvalifikācijas līmeņu un dažādu kvalifikācijas sistēmu salīdzināšanai mūžizglītības perspektīvā, **tomēr ievērojot Eiropas teritoriālās bagātības un īpašās priekšrocības**.

Grozījums Nr. 9
2. ieteikums

2. Līdz **2009.** gadam piesaistīt nacionālo kvalifikācijas sistēmu Eiropas Kvalifikāciju ietvarstruktūrai, jo īpaši caurskatāmā veidā norādot kvalifikāciju līmeņu atbilstību I pielikumā raksturotajiem līmeņiem un attīstot nacionālo kvalifikāciju sistēmu, tajos gadījumos, kad tas atbilst valsts likumdošanai un praksei.

2. Līdz **2010.** gadam piesaistīt nacionālo kvalifikācijas sistēmu Eiropas Kvalifikāciju ietvarstruktūrai, jo īpaši caurskatāmā veidā norādot kvalifikāciju līmeņu atbilstību I pielikumā raksturotajiem līmeņiem un attīstot nacionālo kvalifikāciju sistēmu, tajos gadījumos, kad tas atbilst valsts likumdošanai un praksei.

Grozījums Nr. 10

3. ieteikums

3. **Nodrošināt, lai līdz 2011.** gadam visās jaunajās piešķirtajās **kvalifikācijās** un kompetento iestāžu izsniegtajos *Europass* dokumentos būtu skaidri norādīta atsauce uz atbilstošo Eiropas Kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeni.

3. **Attiecīgā gadījumā pieņemt pasākumus, lai līdz 2012.** gadam visās jaunajās kompetento iestāžu *izsniegtajās kvalifikācijas apliecībās, diplomos* un *Europass* dokumentos būtu skaidri norādīta atsauce — **izmantojot attiecīgās valsts kvalifikācijas sistēmu** — uz atbilstošo Eiropas Kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeni.

Grozījums Nr. 11

1. nodoms

1. Atbalstīt dalībvalstis iepriekš minēto uzdevumu izpildē un starptautiskās nozaru organizācijas Eiropas Kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņu un principu lietošanā, kā tie izklāstīti šajā ieteikumā, jo īpaši atvieglojot sadarbību un pārbaudes un veidojot atbalsta un metodiskos materiālus.

1. Atbalstīt dalībvalstis iepriekš minēto uzdevumu izpildē un starptautiskās nozaru organizācijas Eiropas Kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņu un principu lietošanā, kā tie izklāstīti šajā ieteikumā, jo īpaši atvieglojot sadarbību un pārbaudes, **iekļaujot Kopienas programmās speciālistu veiktu brīvprātīgu salīdzinošu pārskatīšanu un izmēģinājuma projektus**, un veidojot atbalsta un metodiskos materiālus.

Grozījums Nr. 12

3. nodoms

3. Pārraudzīt rīcību atbilstīgi šim ieteikumam un piecus gadus pēc tā pieņemšanas ziņot Eiropas Parlamentam un Padomei par gūto pieredzi un nozīmi nākotnē, vajadzības gadījumā arī veicot iespējamu ieteikuma pārskatīšanu.

3. **Sadarbībā ar dalībvalstīm novērtēt saskaņā ar šo ieteikumu veikto rīcību** un piecus gadus pēc tā pieņemšanas ziņot Eiropas Parlamentam un Padomei par gūto pieredzi un nozīmi nākotnē, vajadzības gadījumā arī veicot iespējamu ieteikuma pārskatīšanu.

Grozījums Nr. 13
3.a nodoms (jauns)

3a. Pamatojoties uz kopīgiem Eiropas neformālas mācīšanās un pašmācības identificēšanas un atzīšanas principiem, veicināt Eiropas profesionālās izglītības un apmācības kredītpunktu sistēmas (ECVET) izstrādi un īstenošanu; šī sistēma ir paredzēta, lai sekmētu izglītošanās rezultātu pārņemšanu, uzkrāšanu un atzīšanu, neatkarīgi no to ieguves veida un vietas.

PASKAIDROJUMS

Tagad, kad Eiropas Savienība ir piedzīvojusi vairākkārtējas paplašināšanās, tā ir pakļauta nemitīgām ekonomiskām un sociālām izmaiņām, ko rada globalizācija, un Eiropas sabiedrības turpmākā attīstība aizvien vairāk būs atkarīga no personību veidojošiem pamatfaktoriem, piemēram, no izglītības, pētniecības, inovācijas un tehnoloģijas.

Šīs politikas jomas ir jāskata kā priekšnosacījumi un pamats attīstībai, kas noteikta Lisabonas stratēģijā, lai veidotu plaukstošu nākotni Eiropas Savienībai kā politiskam veidojumam un jo īpaši tās pilsoņiem kā sabiedriskai kopienai.

Šie četri faktori ir savstarpēji cieši saistīti. Vienīgais veids, kā panākt mūsu nākotnes sabiedrības izaugsmi un nodarbinātību, būs ar jauninājumu un progresu palīdzību. Izglītība un pētniecība veidos pamatu jaunradei, kas nešaubīgi palīdzēs uzlabot Eiropas Savienības sistēmu.

Uzlabošana paredz tikai ieguldījumu Eiropas Savienības starptautiskajā konkurētspējā, katrā atsevišķā gadījumā rīkojoties saskaņā ar politikas pamatnostādņiem, kas norādītas Lisabonas stratēģijā.

Tāpēc būtu jāveicina pārrobežu mobilitāte darba tirgū Eiropas Savienībā un, lai tas notiktu, ir jāsniedz plašāka pieeja dažādām nacionālām izglītības sistēmām, lai nodrošinātu savstarpēju mijiedarbību.

1999. gadā Boloņā dalībvalstis noteica sev mērķi līdz 2010. gadam izveidot Eiropas Augstākās izglītības telpu. Tādēļ tika izveidota Eiropas Kredītpunktu pārneses sistēma (*ECTS*), lai dotu iespēju mācību rezultātus atzīt starptautiski.

2002. gada marta Barselonas sammita laikā Eiropas Padome nolēma izveidot līdzvērtīgu profesionālās apmācības sistēmu, proti: Eiropas Kredītpunktu pārneses sistēmu profesionālajā izglītībā un apmācībā (*ECVET*).

2004. gada februāra Padomes un Komisijas kopīgais progresa ziņojums par darba programmas „Izglītība un apmācība 2010” īstenošanu norādīja uz apņemšanos izveidot Eiropas Kvalifikāciju ietvarstruktūru (EKI).

Turklāt 2005. gada martā Eiropadome vairākkārt norādīja uz nepieciešamību pieņemt EKI ne vēlāk par 2006. gadu.

2006. gada septembra beigās Parlaments pieņēma ziņojumu par Eiropas Kvalifikāciju ietvarstruktūras izveidi¹.

Pēc rūpīgas ar EKI saistīto dokumentu izskatīšanas referents uzskata, ka Komisijas priekšlikums¹ ir labi sagatavots. Priekšlikumu sagatavoja ne vien ar to 32 Eiropas valstu

¹ P6-TA-PROV(2006)0368 (Referents: *Thomas Mann*).

palīdzību, kas piedalās EKI projektā un tādējādi ir iesaistītas programmā „Izglītība un apmācība 2010”, bet arī piedaloties sociālajiem partneriem, nozaru un darbības jomu organizācijām, izglītības ekspertiem un nevalstiskajām organizācijām. Šo konsultāciju procesu izmantoja, lai apkopotu visas prasības, komentārus un ierosinājumus, kas ir piemēroti, lai panāktu plašāko iespējamo vienprātību par šo dokumentu.

Eiropas Kvalifikāciju ietvarstruktūrai ir trīs pamatuzdevumi: pirmkārt, sasaistīt valstu un nozaru kvalifikāciju ietvarstruktūras, otrkārt, veicināt izglītības un profesionālās apmācības kvalifikāciju atzīšanu, salīdzināšanu un pārvešanu un visbeidzot – palielināt procedūru pārredzamību, valstu sistēmu savstarpējo mijiedarbību un studējošo mobilitāti.

EKI struktūras pamatā ir trīs vertikāli līmeņi, ko dēvē par parauglīmeņiem. Tos definē, izmantojot trīs horizontālus kritērijus, proti: zināšanas, prasmes un kompetence, šādi ļaujot klasificēt indivīdus daudz precīzāk saskaņā ar mācību rezultātiem.

Būtībā EKI darbosies kā kopīgais atsauces punkts un kā pārvešanas instruments, kas aptvers dažādas kvalifikācijas sistēmas un to līmeņus gan attiecībā uz vispārējo un augstāko izglītību, gan profesionālo izglītību un apmācību. Kaut arī iesaistītās puses, piemēram, dalībvalstis, sociālie partneri un attiecīgās nozares ietvarstruktūru izmantos pēc brīvprātības principa, šim pasākumam būs nepieciešama atbilstīga atdeve, lai to ieviestu praksē. Ja tāda netiks panākta, būtu neiedomājami pamest likteņa varā tik vērienīgu un svarīgu projektu bez nepieciešamā atbalsta no valstu un nozaru iesaistītajām pusēm.

Vēl viena piezīme, kas jāizsaka attiecībā uz pašreizējo sagatavošanas darbu, ir Ekonomikas un sociālo lietu komitejas labvēlīgie komentāri par Eiropas Kvalifikācijas ietvarstruktūru², kuru secinājumos ir uzsvērtā ideja, ka EKI īstenošana paplašinās un nodrošinās pieeju Eiropas darba tirgum, pateicoties tam, ka atzītas kvalifikācijas, kas iegūtas vienā dalībvalstī, varēs izmantot citā.

Lai Eiropas Kvalifikācijas ietvarstruktūra tiktu sekmīgi realizēta, dalībvalstīm un sociālajiem partneriem īstenošanas posmā ir ļoti būtiski strādāt kopīgi, pamatojoties uz savstarpēju uzticību, bet EKI – sniegt praktisku labumu gala lietotājiem – iedzīvotājiem, darbiniekiem un darba devējiem.

¹ COM(2006)0467

² SOC/256, Mūzizglītība.